

Sygn. akt IVU 158/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 stycznia 2019r.

Sąd Rejonowy w Łomży IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR Urszula Zaleska

Protokolant: st.sekr.sąd. Magdalena Laskowska

po rozpoznaniu w dniu 24 stycznia 2019 r. w Łomży

na rozprawie

sprawy **R. K.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.**

o jednorazowe odszkodowanie

na skutek odwołania od decyzji

z dnia 2 października 2018r., znak: (...)

Zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustala, iż odwołujący się R. K. w wyniku wypadku przy pracy z dnia 03.07.2017r. doznał 5 % długotrwałego uszczerbku na zdrowiu i w związku z tym przyznaje jemu tytułem jednorazowego odszkodowania kwotę 4270,-(cztery tysiące dwieście siedemdziesiąt) złotych.

Sygn. akt IV U 158/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 02.10.2018r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił R. K. prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy, który miał miejsce w dniu 03.07.2017r.

W uzasadnieniu tejże decyzji (...) Oddział w B. stwierdził, powołując się na treść art. 22 ustawy z dnia 30.10.2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, że jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy nie przysługuje ubezpieczonemu, gdyż zaistniałe zdarzenie nie posiada znamion wypadku w pracy z powodu braku przyczyny zewnętrznej. Na tej podstawie organ uznał, że protokół powypadkowy zawiera twierdzenia bezpodstawne. W opinii organu odwołujący się wykonywał w tym dniu zwykłe czynności wynikające ze stosunku pracy, nie wymagające ponadnormatywnych wysiłków, które mogłyby spowodować uraz kręgosłupa. Stwierdził, że wykonywane przez ubezpieczonego w dniu wypadku prace mogły tylko nasilić dolegliwości bólowe związane z bólem kręgosłupa, którego doznał wcześniej, lecz nie spowodowały urazu.

Odwołanie od tejże decyzji złożył R. K., który stwierdził, że nie zgadza się z uzasadnieniem decyzji (k.2).

W odpowiedzi na odwołanie (...) Oddział w B. wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji. Wskazał, że zdarzenie nie spełnia definicji wypadku przy pracy, ponieważ nie zostało spowodowane przyczyną zewnętrzną. Powstało w wyniku działania przyczyny zewnętrznej. Powstałe schorzenie było

wynikiem istniejącej wcześniej choroby samoistnej, a uraz z dnia 03.07.2017r. nasilił jedynie jej dolegliwości(vide: odpowiedź na odwołanie – k.3-3v).

Sąd ustalił, co następuje:

R. K. jest zatrudniony w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. od 30.11.2011r. na stanowisku robotnika drogowego - monter instalacji wodno – kanalizacyjnych . W dniu 03.07.2017r. od godz. 6.00 R. K. wraz z pracownikami K. K. i P. K. (1) pracował na terenie inwestycji prowadzonej przez firmę w B. (budowa przedłużenia ul. (...) do ul. (...)) i wykonywał prace związane z wypłukiwaniem igłofiltrów do odwodnienia terenu, tj. z obsługą pompy tłokowej do wody. Około godziny 8.00 doszło do wypadku w czasie kolejnego uruchomienia silnika do pompy. R. K. w momencie raptownego pociągnięcia za sznurek rozruchowy poczuł nagle silny ból w dolnej części kręgosłupa, a następnie nastąpiło promieniowanie bólu do lewej nogi powodujące jej drętwienie. Nie mógł wykonać żadnego ruchu. Został odwieziony na (...) Wojewódzkiego Szpitala (...) w B., gdzie poddano go badaniu tomografii komputerowej. Rozpoznano tylną, szerokopodstawną, lateralizującą na lewo przepuklinę krążka międzykręgowego L5/S1 z cechami ucisku na lewy korzeń nerwowy , symbol choroby M 51 (dowód: wynik badania TK - dokumentacja medyczna – akta ZUS). Otrzymał skierowanie do poradni neurologicznej i na rehabilitację (dowód: historia choroby z poradni neurologicznej (...) w W. Mazowieckiem - k. 12-14). Przebywał na zwolnieniu lekarskim w okresie od 03.07.2017r. do 29.08.2017r. W sierpniu 2017r. przebył także rehabilitację leczniczą. W styczniu 2018r. nastąpił nawrót choroby. Leczenie zakończono w dniu 30.08.2018r.(dowód: dokumentacją medyczna – akta ZUS).

W protokole powypadkowym nr (...) ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku stwierdzono, że bezpośrednią przyczyną wypadku było nagłe zachorowanie spowodowane nadwyrężeniem kręgosłupa. Powyższe zdarzenie zostało uznane przez pracodawcę za wypadek przy pracy, powodujące czasową niezdolność do pracy (dowód- protokół Nr (...) ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy z dnia 14.11.2017R. - akta ZUS).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. decyzją z dnia 02.10.2018r.. odmówił R. K. prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy z dnia 03.07.2017r. wskazując, że zaistniałe zdarzenie nie posiada znamion wypadku w pracy z powodu braku przyczyny zewnętrznej. W opinii organu rentowego odwołujący się wykonywał w tym dniu zwykle czynności wynikające ze stosunku pracy, nie wymagające ponadnormatywnych wysiłków, które mogłyby spowodować uraz kręgosłupa. Stwierdził, że wykonywane przez ubezpieczonego w dniu wypadku prace mogły tylko nasilić dolegliwości bólowe związane z chorobą kręgosłupa, wcześniej istniejącą, a nie spowodowały urazu (dowód; decyzja z dnia 02.10.2017r. - akta organu rentowego).

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu odwołanie jako zasadne, zasługuje na uwzględnienie.

Zdaniem Sądu, R. K. uległ w dniu 03.07.2017r. wypadkowi przy pracy. Nieuzasadnionymi są twierdzenia Zakładu Ubezpieczeń Społecznych jakoby zdarzenie z dnia 03.07.2017r. nie stanowiło wypadku przy pracy, z uwagi na brak przyczyny zewnętrznej. Organ rentowy nie zakwestionował zarówno faktu wykonywania przez odwołującego się w dniu 03.07.2017r. wskazanych przez niego czynności pracowniczych, jak również ich zakresu, jednakże wyciągnął z nich niezasadne wnioski.

W rozumieniu art. 3 ust. 1 o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych za wypadek przy pracy uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, które nastąpiło podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych.

Wskazać należy, iż przez przyczynę zewnętrzną rozumie się natomiast przyczynę stanowiącą źródło wypadku, leżącą poza organizmem pracownika. Podkreślenia wymaga również, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalili się trafny pogląd polegający na szerokim rozumieniu przyczyny zewnętrznej. Zgodnie z nim zewnętrzną przyczyną sprawczą wypadku przy pracy może być każdy czynnik pochodzący spoza organizmu poszkodowanego, zdolny - w istniejących warunkach - wywołać szkodliwe skutki (zob. wyrok SN z 18.8.1999 r., II UKN 87/99, OSNP Nr 20/2000, poz. 760).

Pogląd ten został zaakceptowany także w późniejszych orzeczeniach Sądu Najwyższego, który stwierdził, że w tym znaczeniu przyczyną zewnętrzną może być nie tylko narzędzie pracy, ale także siły przyrody, a nawet sama praca i czynności samego poszkodowanego (zob. wyrok SN z 28.4.2005 r., I UK 257/04, niepubl.).

Zarówno w doktrynie, jak i orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że przyczyna zewnętrzna nie musi być wyłączną przyczyną wypadku przy pracy. Wystarczające jest, że przyczyni się ona do powstania urazu. A zatem jeżeli przyczyna wypadku ma charakter mieszany, wystarczające jest, jeśli zostanie wykazane, że bez czynnika zewnętrznego nie doszłoby do szkodliwego skutku (zob. wyrok SN z 29.11.1990 r., II PR 52/90, (...) Nr (...), s. 63). Oznacza to, że istotne jest, by przyczyna ta była przyczyną sprawczą. Natomiast nie musi być przyczyną wyłączną (jedyną). Wynika więc z tego, że jeżeli sąd nie jest w stanie ustalić jednoznacznie przyczyny zdarzenia, to przy spełnieniu pozostałych przesłanek zdarzenie należy kwalifikować jako wypadek przy pracy. Sposób szerokiego rozumienia przyczyny zewnętrznej został wyrażony również w wyroku SN z 18.2.1998 r., II UKN 529/97 (OSNP Nr 4/1999, poz. 144).

Na podkreślenie zasługuje, iż wykonywanie pracy w normalnych warunkach może także być uznane za zewnętrzną przyczynę wypadku przy pracy, polegającego na urazie wewnętrznym, jeśli warunki te były nieodpowiednie ze względu na stan zdrowia pracownika. Już w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 1963 r., III PO 15/62 (OSNCP 1963 nr 10, poz. 215) stwierdzono, że przyczyną sprawczo-zewnętrzną zdarzenia może być każdy czynnik zewnętrzny (tzn. taki, który nie wynika z wewnętrznych właściwości człowieka) zdolny wywołać w istniejących warunkach szkodliwe skutki. W tym znaczeniu przyczyną zewnętrzną może być nie tylko narzędzie pracy, maszyna, siły przyrody, ale także praca i czynności samego poszkodowanego (np. potknięcie się, niefortunny odruch, w omawianym przypadku gwałtowane/raptowne szarpnięcie za sznurek rozruchowy. Taką przyczyną jest również nadmierny wysiłek pracownika, za który u człowieka dotkniętego schorzeniem samoistnym może być uważana praca wykonywana jako codzienne zadanie w normalnych warunkach, gdyż nadmierność wysiłku pracownika powinna być oceniana przy uwzględnieniu jego indywidualnych właściwości - aktualnego stanu zdrowia, sprawności ustroju. W szczególności w odniesieniu do wysiłku fizycznego przyjmuje się, że wykonywanie zwykłych, codziennych obowiązków w typowych dla danego stanowiska warunkach może - przy uwzględnieniu indywidualnych predyspozycji zdrowotnych pracownika - stanowić dla niego nadmierne obciążenie i stać się zewnętrzną przyczyną zdarzenia będącego wypadkiem przy pracy (por. wyroki Sądu Najwyższego z: II PRN 10/83, niepublikowany; 4 maja 1984 r., III PRN 6/84, Sł. Prac. 1985 nr 1 s. 28; 9 lipca 1991 r., II PRN 3/39, OSP 1992 nr 11-12, poz. 263; 25 października 1994 r., II URN 38/94, (...) nr 4, poz. 52; 21 maja 1997 r., II UKN 130/97, OSNP 1998 nr 7, poz. 219; 30 czerwca 1999 r., II UKN 22/99, OSNP 2000 nr 18, poz. 696; 18 sierpnia 1999 r., II UKN 87/99, OSNP nr 20, poz. 760; 19 czerwca 2001 r., II UKN 419/00, OSNP 2003 nr 5, poz. 136 i z 12 listopada 2008 r., I UK 96/08, niepublikowany).

Odnosząc powyższe do realiów niniejszej sprawy stwierdzić należy, że zdarzenie któremu uległ odwołujący się w dniu 03.07.2017r. ma znamiona wypadku i w omawianym stanie faktycznym sprawy potwierdzono istnienie czynnika zewnętrznego powodującego powyższe zdarzenie. Sąd stanął na stanowisku, że okoliczność gwałtowego/raptownego pociągnięcia za sznurek rozruchowy w czasie kolejnego uruchomienia silnika do pompy wodnej, stanowiła przyczyną zewnętrzną zaistniałego wypadku i skutkowała urazem odwołującego się w postaci silnego bólu w dolnej części kręgosłupa z promieniowaniem bólu do lewej nogi, powodującym jej drętwienie. Wiarygodne są w tym zakresie twierdzenia odwołującego się, zawarte w zapisie jego wyjaśnień złożonych w prowadzonym przez zespół powypadkowy postępowaniu. Sąd stwierdził, że zaprezentowane przez odwołującego się twierdzenia są logiczne, spójne a nadto znajdują potwierdzenie zebranych w sprawie materiale dowodowym, tj. w zeznaniach świadków: P. K. (2) i K. K. (dowód: zapis informacji uzyskanych od świadków wypadku – akta ZUS). Tym samym, po wnikliwej analizie i ocenie materiału dowodowego Sąd uznał, że podana przez odwołującego się sekwencja zdarzeń stanowi miarodajną podstawę dla oceny przyczyny zaistniałego zdarzenia. W związku z powyższym, w ocenie Sądu odmienne stanowisko organu rentowego, że zdarzenie z dnia 03.07.2017r. nie posiada znamion wypadku w pracy z powodu braku przyczyny zewnętrznej, a protokół powypadkowy zawiera twierdzenia bezpodstawne - nie jest zasadne.

Organ rentowy nie kwestionował tego, że do zdarzenia doszło podczas wykonywania przez odwołującego się zwykłych czynności w ramach stosunku pracy. Kwestią poddaną w wątpliwość przez organ rentowy było istnienie przyczyny

zewnętrznej . Zdaniem organu rentowego zmiany w stanie zdrowia poszkodowanego nie zostały spowodowane przyczyną zewnętrzną. Zakład Ubezpieczeń Społecznych doszedł bowiem do wniosku, iż były one spowodowane wcześniej zdiagnozowaną chorobą samoistną kręgosłupa, a wykonywane czynności w dniu 03.07.2017r. jedynie nasiliły dolegliwości związane z bólem kręgosłupa, lecz nie spowodowały urazu.

Organ rentowy nie kwestionował ustalonych okoliczności zdarzenia z 03.07.2017r. Zatem niewątpliwie odwołujący się doznał nagłego , silnego bólu kręgosłupa w okolicznościach ustalonych przez zespół powypadkowy w protokole ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy , zatwierdzonym przez pracodawcę odwołującego się. Ustalono ,że odwołujący się pracował przy obsłudze pompy tłokowej i musiał wielokrotnie wykonywać czynność uruchamiania silnika pompy do wody poprzez pociągnięcie za sznurek rozruchowy. W momencie, gdy po raz kolejny usiłował uruchomić silnik, raptownie pociągnął za sznurek rozruchowy i nagle poczuł silny ból dolnej części kręgosłupa , promieniujący do lewej nogi, powodujący jej drętwienie i niemożność wykonania przez odwołującego się żadnego ruchu.

Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu celem ustalenia :

- czy schorzenie, na które był leczony odwołujący się R. K. od dnia 3 lipca 2017r. do 29 sierpnia 2017r. mogło być: - skutkiem nagłego pogorszenia się jego stanu zdrowia (schorzenia samoistnego) w wyniku okoliczności opisanych w Protokole Nr (...) ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy; w przypadku pozytywnej odpowiedzi na to pytanie - ustalenie czy odwołujący się doznał w wyniku zdarzenia z dnia 3 lipca 2017r. trwałego bądź długotrwałego uszczerbku na zdrowiu i w jakiej wysokości

- czy też było skutkiem wyłącznie choroby samoistnej.

Biegły sądowy rozpoznał u odwołującego się: 1. Zespół bólowo – korzeniowy w postaci rwy kulszowej lewostronnej w przebiegu dyskopatii L5/S1; 2. Chorobę zwyrodnieniową kręgosłupa L-S. W opinii biegłego stwierdzone u opiniowanego schorzenia z zakresu układu nerwowego w postaci rwy kulszowej lewostronnej w przebiegu dyskopatii L5/S1, z początkiem objawów w dniu 03.07.2017r., powodującą powstanie długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. Stwierdził, że przedmiotowe zdarzenie z dnia 03.07.2017r. było współprzyczyną wystąpienia ostrych objawów bólowych kręgosłupa L-S w postaci rwy kulszowej lewostronnej. Zdarzenie opisane w protokole powypadkowym stanowiło, w ocenie biegłego, współprzyczynę wystąpienia dolegliwości, które nałożyły się na bezobjawową chorobę zwyrodnieniową kręgosłupa. Biegły uznał na podstawie Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18.12.2002r., że badany doznał długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 5 % (pkt. 94c)(dowód: opinia główna k. 6-11).

Organ rentowy zgłosił zarzuty do wydanej opinii. Wskazał, że z ewidencji zwolnień (...) wynika ,że odwołujący się kilka razy w roku przebywał na zwolnieniach z powodu zaburzeń korzeni nerwowych o typie dyskopatii , więc nie jest prawdą twierdzenie biegłego sądowego, że odwołujący się nigdy nie był leczony z powodu bólu kręgosłupa. Wniósł o dodatkowe skompletowanie dokumentacji medycznej i dopuszczenie dowodu z opinii uzupełniającej biegłego z zakresu neurologii na okoliczność wypowiedzenia się czy nowa dokumentacja medyczna wpływa na zmianę opinii głównej czy nie (pismo z dnia 17.01.2019r. k. 19,20).

Sąd oddalił wniosek organu rentowego o dopuszczenie dowodu z opinii uzupełniającej biegłego z zakresu neurologii , ponieważ opinia biegłego sądowego zawiera ustalenie , że odwołujący się przed dniem 03.07.2017r. miał chorobę samoistną, Biegły wskazał, że była to choroba wcześniej nie rozpoznana , albowiem nie została jemu przedstawiona dokumentacja leczenia sprzed daty 03.07.2017r (k.24).

W związku z powyższym, Sąd oceniając stan faktyczny odnośnie stanu zdrowia odwołującego się po dniu 03.07.2018r. oparł się na pisemnej opinii biegłego sądowego z zakresu neurologii. Stwierdził, że opinia zawiera rzeczową, logiczną i spójną argumentację ustaloną po zapoznaniu się z dokumentacją medyczną leczenia odwołującego się oraz po zapoznaniu się z wynikami jego badań. Opinia została wydana przez lekarza specjalistę, mającego szeroką wiedzę i doświadczenie zawodowe i orzecznicze, została specjalistycznie uzasadniona. Przedstawiona opinia zawiera podstawy

teoretyczne, sposób motywowania przez biegłego jest przekonywujący, a wnioski przez niego sformułowane są stanowcze. W tym stanie rzeczy Sąd oceniając opinię, doszedł do wniosku, iż została ona sporządzona w oparciu o wiedzę i praktyczne doświadczenie zawodowe biegłego, w konsekwencji dzieląc zawarte w niej konkluzje. Z uwagi na powyższe okoliczności, w opinii Sądu, opinia ta może stanowić miarodajny i wiarygodny materiał pozwalający na ferowanie rozstrzygnięcia sprawy. Brak jest jakichkolwiek podstaw, które mogłyby podważyć rzetelność i prawdziwość wydanej opinii. Organ rentowy nie dowiódł zasadności swojego stanowiska.

Sąd stwierdził, że opinia stanowi wiarygodny dowód i dlatego tut. Sąd orzekając o uszczerbku na zdrowiu oparł się na ustaleniach zawartych w tejże opinii. Na tej podstawie Sąd uznał, że protokół powypadkowy nie zawiera bezpodstawnych stwierdzeń i dlatego stosownie do art. 3 ust.1 pkt.1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym w razie wypadków przy pracy i chorób zawodowych ustalił, iż zdarzenie z dnia 03.07.2017r., któremu uległ R. K. było wypadkiem przy pracy. Było to zdarzenie nagłe, spowodowane przyczyną zewnętrzną (niefortunne, raptowne szarpnięcie za sznurek rozruchowy), pozostające w związku z pracą, którego skutkiem był uraz kręgosłupa. W związku z tym odwołującemu się przysługują więc świadczenia z ustawy wypadkowej.

Odwołujący się w wyniku tego wypadku doznał 5 % długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, więc przysługuje jemu jednorazowe odszkodowanie w kwocie: 4.270 zł. Wysokość przysługującego odwołującemu się jednorazowego odszkodowania Sąd ustalił w oparciu o obowiązującą w dniu wydania zaskarżonej decyzji stawkę za 1 % uszczerbku na zdrowiu (vide- uchwała Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2009r, I UZP 2/09). Na dzień wydania zaskarżonej decyzji wysokość jednorazowego odszkodowania wynosiła po 854 zł za każdy procent uszczerbku na zdrowiu.

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł jak w sentencji, zmieniając zaskarżoną decyzję na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc.